

Delavstvo zahteva krajše ure - Težave z razoroževanjem

V AMERIKI JE ŠE VEDNO E NAJST MILIJONOV BREZPOSELNIH. — AMERIŠKA DELAVSKA FEDERACIJA BO NA SVOJI KONVENCIJI PRIHODNI TEDEN ZAHTEVALA, DA SE UVEDE SPLOŠNI 30-URNI DELOVNI TEDEN.

Washington, D. C. — Ameriška delavska federacija bo imela prihodni teden svojo konvencijo, na kateri namerava pritisniti na vlado z več resolucijami, ki naj bi pomogle delavstvu, katero je točasno zaposleno, predvsem pa, da se okrog enajst milijonom, ki so točasno še brezposelni, pripomore do dela in zaslužka.

Federacija se bo poslužila ugodnih prilik, katere se ji nudijo pod NRA, da izboljša delavsko stanje v čim najvišji meri. Kakor se izraža predsednik federacije, Wm. Green, so se razmere, odkar je na vladi novi predsednik, v Ameriki v znatni meri izboljšale. Skoraj tri milijone oseb je od marca naprej prišlo do dela. Vendar pa je to le majhen del, kar bi se lahko in kar bi se moralo še doseči. Priljubljeni za razne industrije nudijo sicer precej, toda morali bi še mnogo več in sedanji pravilniki so le nekak zatek za nadaljnje delo.

Predvsem, kakor rečeno, se mora enajst milijonov brezposelnih postaviti na delo. To pa ne bo šlo nikakor drugače kakor edino na ta način, da se skrajša delovni čas, in sicer znatno skrajša. V tem oziru različne obrtne unije že tekom tega tedna sestavljajo resolucije, ki jih bodo predložile prihodni teden konvenciji federacije. In v teh resolucijah se zahteva, da se zniža delovni teden na največ 30 ur.

Svojo sejo je imela preteklo sredo unija gradbenih delavcev, pri kateri je predsednik unije izjavil: "Povdarjamo, da je 30urno delo na teden najdaljše, kar ga moremo upoštevati, ako hočemo, da bo bistveni namen celega NRA dela dosežen in da se bo moglo znatno število delavstva zaposliti." Podobno mnenje je izrazil tudi tajnik unije kovinarskih delavcev, katere je imela isti dan svojo sejo: "30urni teden je nujno potreben," je dejal, "ako hočemo izvršiti direktivni napad na brezposelnost."

Predsednik Green je že pred časom napovedal, da bo na bodoči konvenciji delavstvo jasno povedalo svoje zahteve. Brez dvoma jih bo vlada tudi upoštevala v polni meri.

PODJETNA RADIO POSTAJA

Gary, Ind. — Tukajšnja radio postaja WIND si je na nenavaden način hotela pridobiti popularnost. Posledica tega je bila, da je policija obiskala postajo in aretirala pet uradnikov in zaplenila vse aparate. Na obljubo, da se bo popravil popravil drugi dan, so bili zopet vsi izpuščeni. Napovedovalec na radio je namreč opisoval preteklo sredo zvečer na dramatičen način, kake bitke se vodijo med desetimi pobeglimi jetniki in zasledovalci v nekem kraju blizu Chesterton, Ind. Vodja skupine policistov, ki je imel preiskovati

STARO NASTROTSTVO

Med Francijo in Nemčijo ne more priti do sporazuma glede orožja. — Anglija posreduje.

Zeneva, Švica. — Za četrtek zvečer je bilo sklicano tajno zborovanje zastopnikov Nemčije, Francije in Anglije, da se spravijo do kakega sklada nasprotujoče si zahteve glede razoroževanja, ki jih stavite Francija in Nemčija. Angleški zastopnik je imel pri tem sestanku očitno vlogo posredovalca.

Nemčija in Francija se nikakor ne morete zediniti niti v glavnih potezah; ali bolje rečeno, Francija ni pri volji, da bi pristala na nemške zahteve, kajti zdi se ji, da naravnost bijejo v obraz določbam verzajske mirovne pogodbe. Nemčija namreč nepopustljivo vztraja na tem, da se ji dovoli, da se lahko oboje v enakem razmerju s Francijo in z drugimi bivšimi svojimi sovražnicami v svetovni vojni. Od te svoje zahteve ni Nemčija odstopila le tedaj, ako bi se druge države razorožile v toliko, da bi stale na isti višini z Nemčijo.

Vprašanje je zdaj, kako se naj načne ta problem. Francija priporoča, naj bi se enostavno strogo nastopilo proti Nemčiji, in sicer na ta način, da stvorijo Zed. države, Anglija in Italija v zvezi s Francijo enotno fronto proti Nemčiji in jo na lep ali grd način pregovorijo, da predukači svoje mnenje.

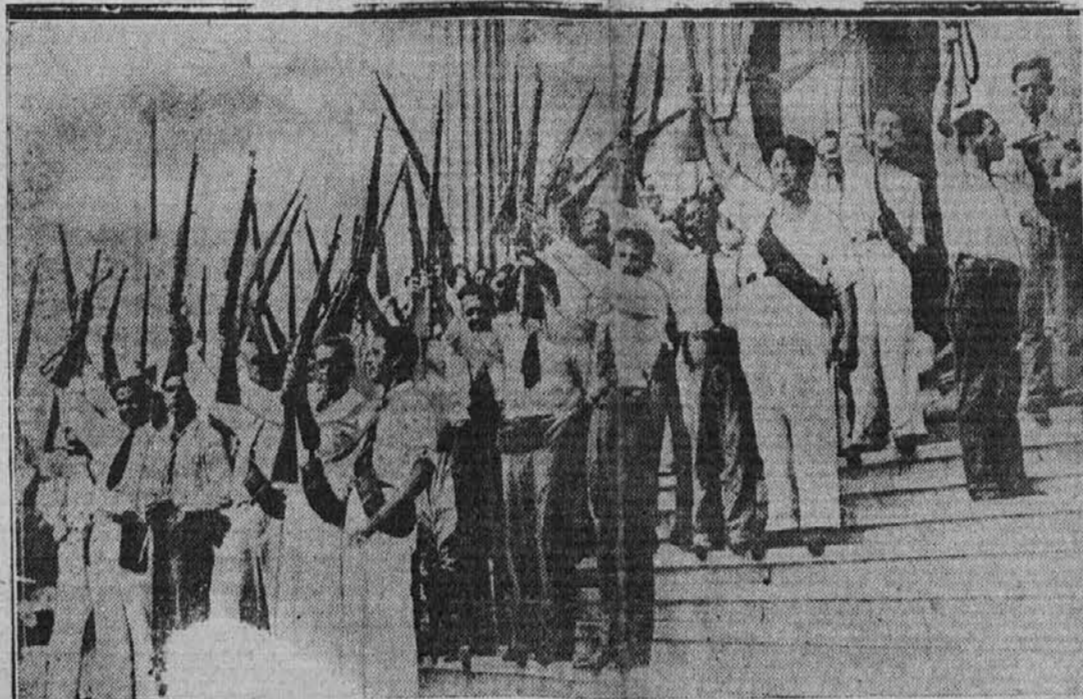
Ta radikalni francoski predlog pa je bil zavržen, češ, da to postopanje proti Nemčiji bi bilo preveč surovo in bi ne imelo drugih posledic kakor to, da bi se že v naprej razdrila razorožitvena konferenca. Kaj bo torej prihodnji korak, se še ne more napovedati. Domneva se, da boste Amerika in Anglija skušale energično posredovati, toda, kdaj se bo to zgodilo, je tudi še uganka. Točasno namreč niti med tema dvema velesilama samima ne vlada sporazum glede tega vprašanja.

IZREDNA SEJA ZAKONODAJNE SKUPŠČINE

Springfield, Ill. — Na poziv gubernorja Hornerja se bo prihodnji terek otvorilo izredno zasedanje zakonodajne zbornice. V pozivu pa je gubernor povdaril, da bo imelo zasedanje edino to nalogo, da sklene zakone, po katerih se naj dobi zadosten sklad za javni relief. Razpravljati se torej ne bo moglo o nobeni drugi zadevi.

tisti kraj, je slučajno slišal radio. Ker pa sploh ni imel nikakih bojev z ubežniki, je naznanil oblastem, kake izmišljene vesti razširja radio postaja. Oblasti so nato napravile svoje.

DIJAŠTVO V HAVANI PODPIRA VLADO

Prizor pred univerzo v mestu Havana, ko se je dijaštvo vpisalo v prostovoljno vojaško službo, da podpira sedanjega predsednika Grau San Martina. Takoj po vpisu je vlada razdelila med mlade rekrute orožje.

STAVKE SE ŠIRIJO

Grozeče število izbruhov stavk v vzhodnih državah.

Z grozečo naglico se širijo delavske stavke po vzhodnih državah in tudi po osrednjem zapadu se pojavljajo posamezni slučajji. Večina stavk ima za cilj skrajšanje delovnih ur in zvišanje plač. V Pennsylvaniji se je že prej stavkujočim premogarem pridružilo veliko število jeklarskih delavcev. Isto so storili jeklarji v West Virginiji in nekaterih krajih v Ohio. V Princeton, Ind., so zastavkali premogarji in nemiri, ki so sledili, so bili taki, da bo morala biti bržkone pozvana milica na pomoč.

SPALNA BOLEZEN V LA SALLE

La Salle, Ill. — Pretekli terek zvečer je umrla 65 letna Mrs. Mary Kelson, ki je bila bolna le kratko dobo. Ugotovili so za zdravniki, da je podlegla takozvani spalni boleznici, ki je nalezljiva, vsled česar so zdravstvene oblasti odredile, da ne sme imeti javnega pogreba.

DVA AMERIŠKA SENATORJA V RUSIJI

Moskva, Rusija. — Pretekli terek sta prispela semkaj dva ameriška senatorja, namreč W. G. McAdoo iz Los Angeles in R. R. Reynolds iz Ashville, N. C. Oba izjavljata, da je njun obisk popolnoma osebnega značaja in da bosta le kratko dobo ostala tukaj. Nastanila sta se v istem hotelu, kjer stanuje Lindbergh s svojo ženo in udeležila sta se tudi banketa, ki je bil prirejen v čast letalskemu paru.

ZA MESTNO KONTROLO NAD PIJAČAMI

Chicago, Ill. — Pred komisijo, ki sestavlja državni zakon za promet s pijačami, ki naj stopi v veljavo, ko bo odpravljena prohibicija, je v sredo prišla deputacija aldermanov, ki so pripočeli komisiji, naj prepusti celotno kontrolo mestni oblasti sami, češ, da bo to najuspešnejši način.

KRIŽEM SVETA SOCIJALISTI GROZIJO

Socijalisti v Avstriji pripravljani na civilno vojno.

Dunaj, Avstrija. — Avstrijskim socijalistom, ki so še pred nedavnimi imeli takorekoč neomejeno oblast v državi, grozi konec pod energično pestjo kanclerja Dollfussa. Odločeni pa so, da se bodo upirali do zadnjega. Preteklo sredo je načelnik socijalistične armade, Schützbanda, zagrozil, da bo do socijalisti začeli s civilno vojno, ako bo Dollfuss skušal zatreti njih stranko. Obenem da nameravajo proglasiti tudi generalno stavko.

DEMONSTRACIJE PROTI HITLERJU

Milwaukee, Wis. — Zelo neprijeten dan je imel dr. H. Luther, nemški poslanik v Ameriki, ki je prišel preteklo sredo v tukajšnje mesto na obisk. Ko se namreč izvedeli komunisti za njegov prihod, so vprizorili pred poslopjem, kjer je bil Luther sprejet, hrupne demonstracije, ki so se končale s krvavim pretepom s policijo. Demonstrirali so proti njemu kot agentu "kravavega Hitlerja".

VLADNA ODREDBA NA PREIZKUŠNJI

New York, N. Y. — Odredba vlade, da mora vsakdo oddati svoje zlato, ki ga lastuje preko vrednosti \$100, bo morala iti skozi sodniško preizkušnjo glede svoje zakonitosti in ustavnosti. Tukajšnji advokat F. B. Campbell je namreč preteklo sredo vložil tožbo proti Chase Natl. banki, ker mu ni hotela izročiti zlata, ki ji ga je poveril v shrambo, češ, da ji vladna odredba to prepoveduje in da mora zlato oddati vladi. Proti tožbi bo pa nasprotno vložil tožbo federalni pravnik, zaradi skrivanja zlata. Campbell se sklicuje na svoje pravice po 5. amendmentu k ustavi.

kakor razgledni stolp, otroško igrišče na severnem otoku in podobno.

Iz Jugoslavije.

HUDA DRUŽINSKA NESREČA: MLADA ŽENA, MATI ŠTIRIH OTROK, UTONILA V ČRNEM POTOKU PRI KAMNIKU. — VPRAŠANJE SLOVENSKEGA JEZIKA. — SMRTNA KOSA. — DRUGE VESTI, NOVICE IN NESREČE.

Zalostna usoda mlade matere

Kamnik, 14. sept. — Te dni so ljudje, ki so šli o prvem dnevnem svitu iz Stahovice proti Črni dolini, opazili v strugi Črnega potoka žensko postavo. Hitro so stopili pogledat in videli, da leži v vodi truplo mlajše ženske. Ugotovili so, da je to žena nekega mladega posestnika in delavca iz Stahovice, čigar hiša stoji par korakov višje, blizu znanega znamenja ob poti proti Sv. Primožu. Truplo je ležalo v komaj 25 cm globoki vodi in je bila v prvem trenutku vsakemu velika uganka, kako se je mogla ženska ponesrečiti. Obvestili so o žalostni najdbi svoje, ki so že tudi pogrešali žensko in so jo zaman iskali.

Pokojna je bila stara komaj 25 let in je bila mati štirih otrok. Pred dvema dnevoma se je vrnila iz bolnišnice, kjer je bila skoraj mesec dni. Vendar pa še ni bila zdrava in je morala ostati v postelji. Stregel ji je prva dva dni mož. Ko se je ob treh zbudil, je opazil, da žene ni v postelji. Pogledal je po hiši, toda žene ni bilo nikjer. Ko je ni našel niti pri sosedu, kjer je njihov najmlajši otrok, je bil v velikem strahu za njeno usodo. Kmalu so mu prinesli novico o žalostni najdbi v Črnem potoku. Vsi znaki kažejo, da je žena v vročici vstala in odšla proti potoku, kjer je padla v komaj 25 cm globoko vodo, iz katere se ni mogla več dvigniti. To tudi ni prav nič čudnega, saj je bila po dolgi boleznici res izredno slaba. — Nesreča je napravila globok utis na ljudstvo v vsej okolici.

Jugoslovansko učitelstvo je zborovalo

Proti koncu avgusta je v Ljubljani zborovalo jugoslov. učitelstvo, ki je združeno v takozvanem Jugoslov. učiteljskem združenju. Predsednik te organizacije je g. Damijan Rašič, ki izdaja tudi svoj list "Narodna prosveta" v srbohrvatskem jeziku. Kakor poročajo ljubljanski listi, se je D. Rašič na tem zborovanju zelo ogreval, da bi v vsej Jugoslaviji prišli do tega, da bi govorili enoten jezik, ne se pa delili na tri različne jezike, slovenski, hrvatski in srbski. Po tem svojem prepričanju je tudi podal na zborovanju predlog oz. resolucijo, katero je skupščina delegatov - učiteljev sprejela. V tej resoluciji se glasi zadnji odstavek 7. točke: "Vremenom potrebno je pristupiti končnom rešenju pitanja o jednom pismu i jednom dijalektu." — Tako torej, ta "učenk" želi, da bi se Slovenci odpovedali svojemu lepemu jeziku, in učitelji so seveda za to resolucijo glasovali. — Kaj bo s slovenskim jezikom, bo pokazala bodočnost.

Smrtna kosa

V Dol. Logatcu je umrla Marija Počkaj, žena poslovodje kmečkogospodarskega društva, stara 39 let. — V Ljubljani je umrla Pavla Zlebnik, blagajničarka trdke Češnik. — V Starem trgu pri Rakeku je umrl Ivan Krajc, posestnik, star 87 let.

Nesreča kolesarja

Posestnikov sin Janez Rehberger iz Primskovega pri Kranju, se je vračal na svojem kolesu z Bleda proti domu. Hud veter mu je odnesel klobuk, on je pa naglo ustavil kolo, da ga je vrglo v jarek, kjer je obležal s hudimi poškodbami. — Počila mu je tudi lobanja.

Gorelo je

Pri Sv. Ožboltu na Štajerskem je na Mali Šmaran navsezgodaj začelo goret v gospodarskem posloju posestnika Adolfa Jurca iz Maribora. Ogenj je obširne objekte, ki so bili natlačeni s senom, slamo in drugimi pridelki, do tal uničil. Posestnik je hudo prizadet, ker ni še pozabil lanske nesreče, ko mu je strela ubila 80 ovac.

Volkulja napadla pastirje

V okolici Gline na Hrvatskem je pred kratkim napadla volkulja pastirje ravno, ko so bili ti zbrani, da použijejo svojo južino. Med njimi je bil tudi 70letni stavec Luka Mitrovič, na katerega je planila volkulja in mu izpraskala oči in obraz, nakar se je lotila pastirkov in je neki deklici potegnila vso kožo z glave. Poškodovance so vse prepeljali v bolnico.

Nesreča

V Dolu pri Hrašniku je padla 29letna dninarica Frančiška Hribškova pri nalaganju ovsa z že visoko naloženega voza in si zlomila desno ključnico.

Reka izpremenila svoj tok

Iz Bosne poročajo, da je reka Pliva spremenila svoj tok in tako onemogočila obrat mnogim mlinom, ki meljejo moko za ondotno prebivalstvo.

Na kol se je nataknil

V Samoboru je sobosliskarski vajenec Ivan Horvat iz Zagreba z nekim svojim prijateljem obiral sadje. Na nesrečo je ne previdno stopil na suho vejo, ki se je odlomila in Ivan je padel tako nesrečno, da se je nataknil na kol, ki mu je predrl trebuh, da je v mukah izdihnil.

Šmartno pri Litiji

V Vel. Kostrevnici je zgorel kozolec posestniku Jožetu Sušniku. Kozolec je bil do vrha naložen z otavo. Ogenj je bil podtaknjen.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891, Established 1891. Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Table with subscription rates: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za četrt leta 1.50.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti deponirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

O svobodi tiska

V mnogih evropskih državah svoboda tiska ne poznajo več. Mussolini je svobodo tiska zatrl najpreje, izvzemši Sovjetske Rusije, kjer je svoboda tiska bila zatrta takoj po pr...

Zakaj in čemu to? Treba je razumeti. Neomejeno diktatorsko vladanje je nemogoče, če je izpostavljeno javni kritiki.

Amerikansko časopisje zadnje dni nervozno namiguje, da se je tudi v Združenih državah bati za svobodo tiska.

Res je, da tisk lahko mnogo slabega stori, ako je v službi slabih idej. Neprecenljive vrednosti pa je v službi dobre stvari.

Obroč okoli Nemčije

Francija in Rusija sta sklenili vojaško zvezo. K temu poročala londonski "Daily Times" sledeče:

"Franciji je uspelo, da za celo vrsto let odtrga sovjetsko Rusijo od Nemčije, ki ji je dosedaj služila kot opora v političnem in gospodarskem oziru.

Torej Nemčija je zopet, kakor je bila na predvečer svetovne vojne, obkrožena s sovražniki in popolnoma izolirana.

Francija v diplomaciji uspeva. Kazalo je, da si bo Nemčija pridobila ugled in zaupanje sveta. Toda Hitler je s svojim terorjem Nemčiji to upanje uničil.

S POTOVANJA KANSAŠKE ROJAKINJE

Frontenac, Kans. Z mojega potovanja sem se povrnila domov dne 10. sept. Dne 28. junija sem se z več mojimi prijatelji podala na dolgo potovanje v Chicago, kjer sem obiskala Mrs. Gaberšek, kjer so me prav ljubeznivo sprejeli in mi lepo postregli.

Omenjeni sodnik je imel toliko kriminalnih sodb in ga je to tako zmucilo, da je na kurtu omedlel in so ga od tam pripeljali v bolnico St. Joseph, kjer je po par tednih tudi izdihnil.

Po dva in polmesečni odsotnosti od mojega doma, se mi je zopet vzbudila želja in domotožje po domu in treba se je bilo posloviti od mojih otrok, znancev in prijateljev.

Mrs. Julia Markovitz. MILWAUŠKE NOVICE Milwaukee, Wis. Zadnji teden je preminul George A. Shaughnes, sodnik kriminalnega sodišča zadnjih devet let.

u. — Ako boš, dragi rojak, tako storil, si boš olajšal svojo vest in čutil se boš veliko srečnejšega v teh kritičnih časih. Milwaučan.

ČLANICAM PODRUŽNICE S.Z.Z. ŠT. 12

Podružnica št. 12 SZZ v West Allisu je na zadnji seji sklenila, da se korporativno udeležimo vinske trgatve, katero priredi dr. Marija Pomoč Kristjanov v nedeljo 1. okt. ob 2. uri popoldne.

Marica Kopač, predsednica.

FARNI BASEBALL IGRALCI ODLIKOVANI ODLIČNEGA ŽOGARJA

Te dni se je mudil v Sheboyganu znani sloveči baseball igralec Billy Herman znane skupine "Cubs". Samo po sebi je umevno, da se je za Hermana zanimala vsa sheboyganska mladina, ki rada igra žogo.

Angela Strukel, tajnica.

NOVE ŠTUDIJE O RAKU

Na četrti medicinski kliniki v Berliinu je te dni pred povabljenimi gosti predaval ravnatelj Anatomskega laboratorija biološkega zavoda dr. Brehmer o merjenju koncentracije jonov v krvi človeškega telesa.

ČLANICAM PODR. ŠT. 5 S.Z.Z. Indianapolis, Ind.

Članicam naše podružnice naznanjam, da bomo imele prihodnjo mesečno sejo v nedeljo, 1. oktobra ob 3. uri popoldne, kot navadno in stari šoli.

1. oktobra ob 3. uri popoldne, kot navadno in stari šoli. Prijazno ste vabljeni vse članice, da se seje udeležite, ker se imamo za pomeniti več važnih reči.

Anna Koren.

PODRUŽNICA ŠT. 24 S.Z.Z. La Salle, Ill.

Tem potom povabim vse članice naše podružnice in sester, da se udeležite seje v nedeljo 1. oktobra popoldne.

Marica Kopač, predsednica.

FARNI BASEBALL IGRALCI ODLIKOVANI ODLIČNEGA ŽOGARJA

Te dni se je mudil v Sheboyganu znani sloveči baseball igralec Billy Herman znane skupine "Cubs". Samo po sebi je umevno, da se je za Hermana zanimala vsa sheboyganska mladina, ki rada igra žogo.

Angela Strukel, tajnica.

NOVE ŠTUDIJE O RAKU

Na četrti medicinski kliniki v Berliinu je te dni pred povabljenimi gosti predaval ravnatelj Anatomskega laboratorija biološkega zavoda dr. Brehmer o merjenju koncentracije jonov v krvi človeškega telesa.

ČLANICAM PODR. ŠT. 5 S.Z.Z. Indianapolis, Ind.

Članicam naše podružnice naznanjam, da bomo imele prihodnjo mesečno sejo v nedeljo, 1. oktobra ob 3. uri popoldne, kot navadno in stari šoli.

Mlada zakonca. — Moziček v tej kuharski knjigi je vse polno napak. — To sem spoznal že pri obedu.

Na sodišču. — Gospod polikovejte mi no, kdaj bo ta hiša dograjena. Rad bi se namreč oženil, čim bo dograjena.

Nič se ne boj, stara, saj sem že pisal sinu, naj pusti pravne študije in se loti medicine. Počakati hočem, da bo on zdravnik.

Potrpežljiv pacient. — Skrben žena: Prepričana sem, da če bi šel k zdravniku, bi ti prepovedal piti pivo. Zakaj se pa počees z nobenim posvetovateljem? — Nič se ne boj, stara, saj sem že pisal sinu, naj pusti pravne študije in se loti medicine.

Brezuspešna podjetnost. — Veste, gospod doktor, jaz delam vedno vse nasprotno, kakor druge ženske. Zato mislim, da bi bilo zanimivo vzeti me za ženo.

Gotovo. Jaz pa delam vse nasprotno kakor drugi možiki. Jaz se namreč nočem oženiti.

Tudi sport. — Kaj, tvoj mož ne goji nobenega sporta? — Pač, pač, kadar čita novine, preskoči vedno sportno rubriko.

Mihčeva želja. — Striček jaz bi bil rad tako debel kakor si ti. — Zakaj pa? — Ker bi me papa ne mogel preganiti čez koleno.

V krizi. — Berač: Milostiva, že teden dni nisem videl kosčka mesa. — Gospa služkinji: Marička, pokažite temu možu telečji zrezek.

Srečanje po letih. — Dva štota se srečata po 30 letih na ulici. — To pa morava proslaviti — pravi prvi. — Prav rad, — odgovori drugi, toda opozarjam te, da sem zadnjič plačal ceho jaza.

Uredniška tajna. — Urednik, ste že čitali komu svojo humoreske? — Avtor: Ne, g. urednik, vi ste prvi. — Zakaj imate pa obe ličji otekli? — Izpred sodišča. — Zagovornik: Zagovarjal sem vas, kakor svojega sina. — Kaj je vaš sin tudi falot? — Katoliški Slovenci, oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE

(9)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Tollog je prižgal luč. Ogleda no sotoru in vidi, da znotraj ni bilo nobene divje zveri. Zdat je bil prepričan, da je tisti strašni krik moral priti iz Tarzanovih ust.

Tollogove oči so se zožile, kakor so zožijo mačje oči, ki se pripravljajo na svojo žrtev. Zdajci plane Tollog proti Tarzanu, misleč, da mu zabode bodalo v prsa.

Zopet je hitro planil Tollog proti njemu, a zopet ga je Tarzan odbil in pri tem dosegel s povezanima rokama po glavi, da se je Arab kar optekel po tleh.

Pri svojem prizadevanju, ko je sledil v krogu na kolnih se vrteč za Tollogom je ta o-mahnil in padel, ker se ni mogel vsled zvezanih rok prestrčiti pri omahu na tla.

DENAR pošiljamo v Jugoslavijo in druge dele sveta po dnevnem kurzu. Zadnje dneve dinar stalno raste in se cene pogosto spreminjajo. Računamo po ceni onega dneva, ko denar prejmemo. Včeraj so bile naše cene: Dinarji: Za \$ 3.00 110 Din, Za \$ 5.00 200 Din, Za \$ 10.00 420 Din, Za \$ 12.00 500 Din, Za \$ 20.00 855 Din, Za \$ 23.25 1000 Din, Za \$ 50.00 2175 Din. Za izplačila v dolarjih: Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75, Za \$ 10.00 pošljite \$ 10.85, Za \$ 15.00 pošljite \$ 16.00, Za \$ 20.00 pošljite \$ 21.00, Za \$ 25.00 pošljite \$ 26.00, Za \$ 40.00 pošljite \$ 41.25, Za \$ 50.00 pošljite \$ 51.50. Vsa pisma in pošiljave naslovite na: John Jerich (V pisarni Amerikanskega Slovenca) 1849 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILL.

NEWBURGŠKI POPOTNIK

Značilno za jesen je, da imamo v tem času nestalno vreme. Deževju se umika sonce, mraz pritiska, zopet nastane prava poletna vročina. To doživljamo te dni, kot bi hotelo vse pričeti v naravi, da je nastopila jesen 23. tega meseca.

V Clevelandu smo doživeli na sv. Matevža dne 21. sept. zopet posvečenje novega škofa. Škofija sv. Jožefa, Missouri je v osebi Mos. Rev. Charles Le Blond dobila novega nadpastirja, katerega je na praznik apostola posvetil clevelandski škof Most. Rev. Schrembs.

Da se takega dogodka spomni tudi časopisje, je umljivo. Se mene je dregnilo, da naj kaj o tem napišem, ko sem v listu "Warsaw Merchant", ki je kot najhjen trgovski list, prinesel na naslovnih vidni strani poročilo o tem dogodku.

Posvetitev novega škofa je za verne katoličane pomemben dogodek. Obenem je tudi prilika, da zavestno obnovimo svoje pojmovanje, misljenje in prepričanje o nalogi in oblasti škofa.

Po katol. nauku, ki je znan iz katekizma, so škofje nasledniki apostolov. Oblast škofa je po božjem pravu višja kakor pri navadnem duhovniku. Škofje tvorijo višji red v cerkvi, kakor pa duhovniki. Posvečenje jim daje pravico in nalogo izvrševati funkcije, ki jih ne smejo opravljati drugi duhovniki. Škofovska čast in oblast v krščanskem občestvu je velika, kot nasledniki apostolov so škofje v zvezi s papežem udeleženi pri vodstvu cerkve. V svoji škofiji pa je škof vrhovni dušni pastir s pravno in neposredno oblastjo nad svojimi verniki. Podrejeni vrhovnemu vodstvu papeža, niso škofje le nekako golo izvrševalno orodje, ampak vodijo božji narod z lastno odgovornostjo po oblasti, ki jim je neposredno dano od Boga, kot namestniki apostolov in pravi pastirji izročeni jim duš. Kot vrhovni učitelj škof varuje, izpričuje ter razširja v svoji škofiji božanrstveno resnico ter užiga in neti v srcih krščansko življenje in ga prav usmerja. Ker le on posvečuje duhovništvo, ki posreduje vernikom božanstvene milosti, se po njem odpira krščanski občini zakladnica posvečenjih sil božjih svetotajstev. Škof je, ki nadzoruje bogoslužje, vzdržuje disciplino v duhovnikih in laikih, skrbi za krščansko vzgojo in pazi, da se božji zakon izpolnjuje v družinskem in javnem življenju krščanskega občestva.

Kotlikor je dušni blagor višji od vseh posvetnih dobrin, toliko je tudi škofovska oblast najvažnejša in najodličnejša v krščanski človeški družbi. Ta oblast je pognala v srce katoliškega ljudstva tem globlje korenine, ker je prava očetovska oblast, kakor jo je že Pavel označil v svojih pesmih Timoteju in Titu. Škof naj moli za kralje in vse oblastnike, da bi mirno in pokojno živeli v vsi pobožnosti in čistosti. Vernike naj opominja, da se naj udeležujejo bogočastja brez srda in sovraštva napram svojemu bližnjemu. Delavca in gospodarja naj uči, da sta si v Kristusu brata; pa naj delavec gospodarja spoštuje, gospodar pa naj za delavca skrbi kot za člana svoje lastne družine.

"Bogatim tega sveta zapoveduj, da se naj ne prevzamejo, da naj ne zaupajo v nestanovitno bogastvo, ampak dobro delajo, bogate naj v dobrih delih, radi dajo in drugim dele." Zene naj opominja, da bodo sramežljive, dobre matere, možje pa dobri gospodarji, ki imajo pokorne otroke z vso čistostjo. Sam pa naj neprestano svari z vso ljubeznijo in krotkostjo, pa naj se tudi junaško ustavi zmotam, ki zapeljujejo krščansko ljudstvo v greh in ga od Boga odvaja. S svojim lastnim življenjem pa naj bo vzgled vsej krščanski družini v dobroti, treznosti, pravičnosti, svetosti. To

sliko, ki si jo je vtisnilo krščansko ljudstvo globoko v srce po apostolovih besedah že iz prvih dni krščanstva, je katoliški episkopat ohranil neoskrunjeno in širil božje kraljestvo na zemlji s tem večjim uspehom, čim bolj njegova oblast po svojem očetovskem značaju združuje v sebi neugasljivo ljubezen do vsake duše in osebe z odločnostjo, potrebno, da se od nje odvrne vsako zlo, ki preti njenemu izveličanju.

Zgodovina krščanstva in krščanske kulture nam sijajno izpričuje, s kakšno vneto, ki jo jim je navdihoval Sveti Duh, in modrostjo, so škofje katoliške Cerkve vršili svojo veliko nalogo posvečenja duš, pa tudi pokulturenja narodov in njihovega moralnega dviga. Krščanska kulturna država je delo škofov, ki so ji polagali v dušah vernikov moralne fundamente, in o znanjali one zakone, na katerih sloni krščansko življenje: Zvestoba, pokorščino, požrtvovalnost v medsebojni službi, svetlost zakona in družinskega življenja, nedotakljivost pravic lastnine. Koliko škofov je pomagalo pravičnim vladarjem zgraditi in okrepiti državo, koliko škofov je v borbi zoper tiranijo posvetnega pohlepa dalo življenje za te ideale, koliko jih zgodovina zaznamuje kot pospeševalce lepih umetnosti in znanosti, koliko je med njimi bilo in še je državnih talentov, organizatorjev, govornikov, svetovalcev, kulturnih in socialnih delavcev! Vsaka stran zgodovine nam govori o pomenu, delu in sadovih, ki jih je rodilo in rodi versko, moralno in kulturno poslanstvo katoliškega episkopata v svetu.

Odprimo le zgodovino Slovanov. Sveti škof Metod je dal Slovanom pismo in skupen bogoslužben jezik, ter krščansko slovanško kulturo. V vseh slovanških deželah na jugu so škofje polagali temelje lepega čednostnega življenja v družini in državi, pospeševali znanost in umetnost, pa tudi zdravo gospodarstvo. Narodni prepoved je kakor pri vseh Slovanih tudi pri nas združena z imeni škofov kot buditeljev in pospeševalcev narodne zavesti in narodne prosvete. Kot služabniki Cerkve so bili od tuje posvetne oblasti najbolj neodvisni in zato so mogli najuspešnejše braniti pravice ljudstva. Njihov materijalni položaj jim je dal možnost, da so podprli vsako narodno kulturno ustanovo. Spomnimo sama imena: Strossmayer, Slomšek, Stepinšek, Dobrila, Legat, Zorn, Wolf, Misia, Jeglič, ki nam vsa pričajo o neprecenljivih žrtvah, vzpodbudah, duševni in materijalni pomoči ter brezprimerni vztrajnosti v delu za prosvetitev slovenskega naroda, za njegovo osamosvojitve na vseh poljih.

Verni katoličani vedo vedno, da je škof, ki jim je od cerkve poslan, ki v edinosti Cerkve živi, voditelj in oče za vse njihovo javno in zasebno življenje. Zato mu zagotavljajo spoštovanje, ljubezen in pokorščino in to ne radi zunanosti, ampak ker nam to narekuje in prihaja iz globoke verske zavesti o službi in nalogi škofa.

V tej luči bomo lahko razumeli lepe obrede škofovskega posvečevanja, ki podeli mašniku oblast in z njo vred tudi milost deliti zakrament sv. birme in sv. mašniškega posvečenja, pa vladati cerkev, ki mu je izročena. V zakramentu sv. mašniškega posvečenja dobi novoposvečeni duhovnik oblast nad pravim telesom Jezusa Kristusa, to je, kruh in vino izpreminjati v telo in kri Jezusovo, ljudem odpustiti grehe. Ta mašniška oblast je omejena. Sam jo mora izvrševati, komu drugemu izročiti, koga v mašniško posvetiti, tega ne more. To pravico ima škof.

Skofovsko posvečenje se deli ob nedeljah ali ob praznikih apostolov. Pri škofovskem posvečenju morajo biti navzoči vsaj trije škofje. V cerkvi, kjer se vrše ti sveti obredi, se pripravita dva oltarja. Preden se prične sv. maša, se prečita pismo, s katerim papež potrdi litanije določenemu škofu, da ga posveti. Po prebrnem papeževem potrditvi pripreže za škofa izvoljeni papežu zvestobo in moralno odgovarjati na stavljena vprašanja glede škofovskega držanja in oskrbovanja, glede vere. Pred evanglijem se odmolijo litanije vseh svetnikov. Tedaj izvoljeni poklekne pred konsektorja, ta mu s škofoma asistentoma molče položi odprto evangelijsko knjigo na tilnik in rame. Klerik drži ves čas med posvečevanjem knjigo tako, kakor so jo škofje izvoljenemu dali na tilnik. Durandus nam razlaga: Evangelijska knjiga, položena na tilnik in rame opominja novega škofa na breme, ki ga bo sprejel s škofovsko častjo: okusil bo več žalosti kot veselja; opominja ga, naj povsod ožnanja evangelijsko; tega naloženega mu dela naj se ne bi nikoli naveličal.

Pravo posvečenje se izvrši tako: Konsektor in škof asistenta položijo izvoljenemu obe roki na glavo in govore: Accipe Spiritum Sanctum — Prejmi sv. Duha. Ko je posvečevanec prejel sv. Duha, pride na vrsto maziljenje. Med posvetilno molitvijo mazili s sv. krizmo vrh glave v podobi križa, kar pomeni: Škof je glava in poglavar duhovščini, njemu podložni. Mazilijo se pa tudi prsti in dlani v rokav. Od škofa se mora iztekat vsa polnost blagoslova in posvečenja; zato se mazili s sv. krizmo, katera je iz balzama in oljkega olja. Slednji izročijo novoposvečenemu tudi škofovske insignije. Pastirska palica, znamenje pastirske službe, prstan, ki je znak zveze nad škofom in škofijo, je pa tudi pečat prave vere. Znamenja izročijo tudi evangelijsko knjigo, ki jo mu s til-

PRENOSNI AEROPLAN

Slika kaže najnovejšo vrsto aeroplanov. Izdelujejo jih v Nemčiji in so vsled svoje male oblike zelo pripravi. Krila se lahko zravnavajo ob ograjdu in celo letalo se nato lahko prične na avto in se ga pelje po cesti na letališče.

TO IN ONO

POŽIVIZGANI JEZIK

Med znanci, policisti, nočnimi čuvaji, zločinci so v navadi signalizirati z žvižganjem, toda pravi, razviti jezik, ki si pomaga samo s takšnimi signali, dobiš le na majhnem koncu sveta, na otoku Gomeriji v Kanarskem otočju. Otok je raztrgan po globokih soteskah, v katerih šumijo slapoviti potoki. Človek, ki je na drugi strani soteske, ti je po značni črti čestokrat zelo blizu, a vendar se ne moreš z njim pogovoriti na običajni način. Moral bi po dolgih ovinkih do tebe. Te razmere so Gomerčane prisilile ustvariti poseben jezik, ki sestoji iz samih žvižgov. Ko je angleški učenjak Quedenfeldt obiskal Gomerijo in ga je na nekem izletu spremljal domačin vodnik, sta zaslišala nenadoma iz daljave zategel žvižg. Vodnik je odgovoril na isti način in žvižg v daljšavo je oglašil še enkrat. Na učenjakovo vprašanje je vodnik odgovoril, da ga je neki prijatelj vprašal, s kom gre, in mozarjaro odgovoril, da spremlja odličnega Angleža, ki stika za bilkami. Nato mu je prijatelj požvižgal: "Tedaj mi boš lahko skoraj vrnil tistih 5 pezet, ki si mi jih dolžan?" Vesta pogovor se je izvršil s tremi žvižgi. — Če ni hotel premeteni Gomerčan opozoriti "odličnega Angleža" z vsem tem pripovedovanjem samo na to, kakšno plačilo pričakuje najmanj od njega?!

Pred blagoslovom ob koncu maše zapoje Te Deum vsa cerkev. Med popevanjem zahvalne pesmi gre novoposvečeni škof s svojim spremstvom po cerkvi in molče blagoslovlja navzoče vernike. Ko se vrne k oltarju, da prvič slovesni blagoslov škofovski. Lepo kaže ta običaj, da kakor prve stopinje novega škofa od oltarja proč, bodo tudi vse druge veljale le zveličanju in blagoslovu njegove črede.

Kleče potem novi škof obrnjen proti posvečevalcu v zahvalo trikrat zapoje: Ad multos annos — na mnoga leta. — Taki pozdravi, ki z njimi želimo komu dolgo življenje, so bili nekaj na vzhodu pogosto v rabi, zlasti ob sklepu zborovanja na sinodah. V bizantinsko-slovanški liturgiji poje ob koncu slovesne maše zbor v pozdrav metropolitu, škofu, na mnoga leta.

Na praznik sv. Matevža so bili v Ameriki posvečeni trije škofje, eden dan popreje Stirije novi nadpastirji. Naloga katoličanov je, da se ob takih prilikah spominjamo svojih višjih duhovnikov, ki imajo težko nalogo in odgovorno pred Bogom in ljudmi.

Gotovo pa je to za vernike vesela vest, da jim je po milosti božji poslan škof. Veselimo se tudi v tem, kot je lahko vendar škofom in škofijo, je pa tudi pečat prave vere. Znamenja izročijo tudi evangelijsko knjigo, ki jo mu s til-

SKRIVNOST RAČUNSKIH UMETNIKOV

Pred nedavnim je umrl svetovno znani umetnik računanja Moritz Frankl in ob tej priliki so spet reševali težavno vprašanje, kako more ta vrsta ljudi v nekoliko sekundah opraviti aritmetične naloge, ki jih celo strokovnjak ne zmore brez logaritmiških tabel in drugih pripomočkov. Že večkrat so izrekli domnevo, da gre za posebno dispozicijo možganov, a pri preiskavi možganov niso našli nobenih vidnih znakov za takšno dispozicijo. Največji matematični genij sveta Friedrich Gauss, ki je kot otrok presenečal svoje učitelje s težkimi računskimi umetnijami,

V NAJEM

se odda stanovanje s tremi ali štirim sobami in kopalnico. Vprašajte na: 2059 W. 23rd Street, Chicago.

Advertisement for A. F. Warhanik, a pharmacist (LEKARNA) located at 2158 West Cermak Rd. in Chicago, Ill. The ad lists contact information and services.

Advertisement for Dr. H. M. Lancaster, a dentist located at 2159 West Cermak Rd. in Chicago, Ill. The ad lists contact information and services.

"NAJLEPŠA BLONDINKA"

Slika predstavlja Helen Vandrome, ko je nedavno prispela v New York, da obišče Zed. države. O njej se izrekajo volični evropski umetniki, da je najlepša blondinka, kar jih je najti v Belgiji, Franciji in Nizozemskem skupaj.

Advertisement for S.P.D. sv. Mohorja (St. Michael's Society). It includes the society's logo, establishment date (December 31, 1921), and incorporation date (October 12, 1923). The headquarters are in Chicago, Illinois.

Official list of the board of directors (ODBOR ZA LETO 1932) for S.P.D. sv. Mohorja, listing names and addresses of various members and officers.

Information regarding the society's meetings and activities. It mentions that meetings occur every first Wednesday of the month at 1:30 PM in the church of St. Michael, and that the society has a library of over 150 books.

IZ URADA SLOV. PODPORNE DRUŽBE SV. MOHORJA

A notice from the office of the Slovenian Supportive Society of St. Michael. It discusses the monthly meeting of the society and the distribution of funds to support Slovenian cultural and educational activities in Chicago.

Additional notice regarding the society's efforts to support Slovenian artists and writers. It mentions that the society provides financial assistance to Slovenian artists and writers, and that it has a library of Slovenian literature.

Advertisement for 'Praktičen molitvenik' (Practical Prayer Book) for Slovenian-Americans. The book is titled 'SLAVA MARIJI' (Glory to Mary) and contains prayers and reflections for various occasions.

Table of contents for the 'Praktičen molitvenik' (Practical Prayer Book). It lists various prayers and their locations within the book.

Advertisement for a bookstore (Knjigarna Amerikanski Slovenec) located at 1849 West 22nd Street in Chicago, Ill. The ad lists various books and their prices, including prayer books, religious texts, and general literature.

